

Caracteristica hidrologică a lunii *octombrie* pentru teritoriiul Republicii Moldova

Luna octombrie se caracterizează prin menținerea etiajului de toamnă în râurile Republicii Moldova. Etiajul de toamnă este condiționat de cantitatea precipitațiilor scăzute în munții Carpați din Ucraina cât și pe teritoriul țării.

Perioada etiajului de toamnă se menține până la apariția viiturilor de toamnă sau în lipsa acestora, până la instalarea fenomenelor de îngheț. Totodată în luna octombrie se menține riscul de producere a viiturilor, dar în comparație cu luna septembrie probabilitatea acestora scade.

Primele formațiuni de gheață pot apărea la sfârșitul lunii octombrie numai în râurile mici din nordul țării (râul Vilia 27.10.1988).

Din punct de vedere a volumului scurgerii anii se repartizează astfel:

Anii cu scurgere mare (peste 160 % din valorile medii multianuale):

- r. Nistru - postul hidrometric Hrușca (1982 - 2025) - 1993, 1996, 1997, 1998, 2001, 2002, 2008 (173 % din normală).

Anii cu scurgere mare (peste 130 % din valorile medii multianuale):

- r. Prut - postul hidrometric Șirăuți (1990 - 2025) - 1991, 1996, 1997, 1998, 2002, 2008 (240%), 2020 (138%).

Anii cu scurgere mică (sub 70 % din valorile medii multianuale):

- r. Nistru - postul hidrometric Hrușca (1982 - 2025) - 1982, 1983, 1984, 1985, 1987, 2003, 2011 (67,3%), 2015 (66,3%), 2017 (63,5%), 2018 (55,6%), 2019 (58.7%), 2021 (69.4%), 2022 (67.5%), 2023 (59,1%), 2024 (49,8%).

Anii cu scurgere mică (sub 60 % din valorile medii multianuale):

- r. Prut - postul hidrometric Șirăuți (1990 - 2025) - 1990, 1994, 2000, 2003, 2006, 2011 (36.2%), 2012 (30.7%), 2013 (58.5%), 2015 (57.3%), 2019 (39.4%), 2021 (43.2%), 2023 (59%).

Debitele pentru această lună constituie:

În r. Nistru (postul hidrometric Hrușca), media lunară constituie **237 m³/s**;

maximul absolut constituie **930 m³/s** (31.10.1991);

minimul absolut - **78.0 m³/s** (02.10.1983).

Maximul absolut pentru perioada de după darea în exploatare a lacului de acumulare Dnestrovsk (1982) constituie **930 m³/s** (31.10.1991); **minimul absolut** - **78.0 m³/s** (02.10.1983).

Debitele medii lunare de apă variază între **120 m³/s** (1984) și **467 m³/s** (1980).

În r. Prut (postul hidrometric Șirăuți), media lunară constituie **47.4 m³/s**;

maximul absolut - **784 m³/s** (07.10.2008);

minimul absolut - **15.8 m³/s** (27-29.10.2012).

Debitele medii lunare de apă variază în limitele de la **16.9 m³/s** (2012) până la **132 m³/s** (2008).

Lacul de acumulare Costești - Stânca a fost dat în exploatare în anul 1978.

Caracterizarea scurgerii unor râuri mici din Republica Moldova:

r. Răut – s. Jeloboc,

norma - **6.69 m³/s**,

maximul absolut - **35.7 m³/s** (01.10.1996),

minimul absolut - **0.16 m³/s** (29.10.1959).

r. Ichel – s. Goian,

norma - **0.29 m³/s**,

maximul absolut - **2.14 m³/s** (23.10.1991),

minimul absolut - **0.00 m³/s** (01-31.10.1993, 2001).

r. Botna – or. Căușeni,

norma - **0.47 m³/s**,

maximul absolut - **5.20 m³/s** (06.10.1998),

minimul absolut - **0.00 m³/s** (1950-54, 1958-63).

r. Vilia – s. Bălăsinești,

norma - **0.42 m³/s**,

maximul absolut - **2.56 m³/s** (14, 15.10.1998),

minimul absolut - **0.008 m³/s** (01, 21.10.1956; 9, 17, 20, 30, 31.10.1957).